

SOUTĚŽ „O NUTRIČNĚ NEJKVALITNĚJŠÍ ŘEPKU“

doc. Ing. Jiří Brát, CSc.¹, Ing. Petr Zehnálek²,

doc. Ing. Petr Baranyk, CSc.³

¹Vím, co jím a piju, o.p.s. Praha, ²ÚKZÚZ Hradec nad Svitavou,

³SPZO Praha

V rámci vyhodnocovacích seminářů Systému výroby řepky se pravidelně vyhlašují výsledky soutěže „O nutričně nejkvalitnější řepku“. V roce 2008 zvítězily odrůdy Labrador, Aviso a Radost. V dalších letech se vyhodnocovaly již dvě kategorie: odrůdy s předpokladem nové registrace a odrůdy ze Seznamu doporučených odrůd. Přehled vítězů od roku 2009 je uveden v tabulce I.

Tab. 1: Vítězové soutěže „O nutričně nejkvalitnější řepku“

Rok	Kategorie odrůd	
	s předpokladem registrace	ze Seznamu doporučených odrůd
2009	Appolon	Labrador
2010	DK Exfile	Labrador
2011	Jumper	Labrador
2012	DK Explicit	Jumper
2013	DK Sensei	Jumper
2014	Astronom	DK Exquisite
2015	Alicante	Astronom
2016	Acapulco	Astronom
2017	Obelix	Allison
2018	Angelico	Allison
2019	Agile (PT298)	Allison
2020	Aurelia	Angelico
2021	Picard	Agile (PT298)
2022	Crocus	Absolut
2023	LG Adeline	Crocus

Jak dopadlo hodnocení odrůd v roce 2023, ukazují tabulky II a III. Odrůdy jsou seřazeny sestupně dle klesajícího indexu „I“.

Tab. 2: Obsah esenciálních mastných kyselin a hodnoty indexu „I“ v odrůdách aktuálně zkoušených v pokusech pro Seznam doporučených odrůd v ročníku 2022/2023 (průměr z let 2021 až 2023)

Odrůda	% obsah kyseliny		Hodnota indexu „I“
	linolové	linolenové	
Crocus	18,39	8,97	36,34
Aganos	19,05	8,31	35,67
Aurelia	19,75	7,90	35,55
PT303	17,98	8,74	35,47
Ambassador	19,53	7,83	35,18
Onca	17,93	8,52	34,96
Lessing	18,61	8,09	34,78
Artemis	18,98	7,85	34,68
Picard	18,39	8,03	34,46
LG Auckland	19,90	7,22	34,34
LG Arnold	17,65	7,96	33,58
Duke	17,24	8,16	33,56
Timothy	16,57	8,48	33,53
Desperado	17,26	8,10	33,46
Quincy	15,84	8,67	33,19
DK Exaura	18,01	7,51	33,03
Corida	17,37	7,83	33,02
LG Austin	17,26	7,87	33,00
Romeo	16,69	8,10	32,89
Keltor	17,61	7,56	32,73
DK Excited	17,96	7,38	32,73
Manhattan	17,36	7,63	32,62
Status	17,92	7,33	32,57
Santana	16,87	7,70	32,27
Akilah	15,66	8,30	32,26
Dominator	15,79	8,17	32,14
Jurek	16,40	7,75	31,90
Batis	16,65	7,60	31,86
PT302	16,37	7,67	31,71
Sněžka	16,89	7,38	31,66
Tuba	16,34	7,34	31,02
Salute	15,85	7,53	30,90
Caroline	13,08	7,08	27,24
Ivanka	9,81	6,65	23,12

Index „I“ je dán obsahem esenciálních mastných kyselin, vypočítaným dle vzorce:

$$I = \% LA + 2 * \% ALA,$$

kde % LA odpovídá procentuálnímu obsahu kyseliny linolové a % ALA obdobně procentuálnímu obsahu kyseliny alfa-linolenové v oleji jednotlivých odrůd. Složení olejů je vyjádřeno průměrnými hodnotami z rozborů za 3 roky v případě nově registrovaných odrůd. Poslední výsledky jsou započteny z nové sklizně. V každém roce jsou analyzovány odrůdy z jednoho pokusného místa. Dvojnásobné započtení obsahu kyseliny alfa-linolenové v rámci indexu „I“ zdůrazňuje menší dostupnost omega 3 polynenasycených mastných kyselin v rámci existujících přírodních zdrojů.

Tab. 3: Obsah esenciálních mastných kyselin a hodnoty indexu „I“ v odrůdách s předpokladem registrace (průměr z let zkoušení 2021 až 2023)

Odrůda	% obsah kyseliny		hodnota indexu „I“
	linolové	linolenové	
LG Adeline	18,57	8,78	36,13
Bogota	18,12	7,72	33,56
Sherwood	17,36	7,47	32,30
PT315	16,62	7,14	30,91
PT312	15,38	7,44	30,27
Texas	15,08	7,59	30,27
Wally	7,27	7,62	22,51
Frity	8,17	6,50	21,17

Poděkování

Příspěvek vznikl za finanční podpory z prostředků Ministerstva zemědělství v rámci projektu “Naučte se používat jedlé tuky a oleje”.